

Dosarul nr. 2ra-1573/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, L. Pruteanu)

DECIZIE

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi împotriva Societății pe Acțiuni „Anghelina”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material și moral, obligarea de a suporta cheltuieli de montare/demontare a acoperișului și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Anghelina”, a fost casată hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 12 ianuarie 2018 Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Anghelina”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material și moral, obligarea de a suporta cheltuieli de montare/demontare a acoperișului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, în luna septembrie și octombrie a anului 2008 și la 08 mai 2009 au procurat de la SA „Anghelina” țiglă de compozit termoplast și accesorii pentru montarea acesteia (coame) în sumă totală de 81 798 de lei pentru o suprafață de acoperiș în mărimea de 218 m², care au fost achitați integral în numerar, în casa întreprinderii, fapt, confirmat prin bonurile de plată și facturile fiscale seria SY 0447828 și SW0621962. Concomitent, fiindu-le garantată calitatea produselor pe un termen de 25 ani, prin care s-a asigurat impermeabilitatea, rezistența la îngheț și rezistența la raze ultraviolete a țiglei.

Au susținut că, după 8 ani de la procurare, toată țigla s-a decolorat, s-a fisurat și la cea mai mică atingere se fărâmă, din care motiv curge acoperișul și ca rezultat s-a umflat lemnul, care susține acoperișul, respectiv, din motivul deteriorărilor prezente, bunul nu a fost posibil de finisat și dat în exploatare.

A specificat faptul că, la 20 iulie 2016, au înaintat pretenții către Societatea pe Acțiuni „Anghelina” pentru soluționarea problemei pe cale amiabilă, însă un răspuns pozitiv nu au primit.

În baza probelor deținute, la 24 august 2016, s-au adresat cu o petiție la Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, fiind emis în acest sens răspunsul nr.27/05-2612 din 05 septembrie 2016, prin care s-a comunicat că, urmează a fi efectuată expertiză tehnică asupra produselor procurate de la pârât și respectiv, de a se adresa în instanța de judecată în eventualitatea confirmării prezenței viciului ascuns al țiglei, produsă și vândută de către SA „Anghelina”.

Astfel, la 15 noiembrie 2017, prezentând mostre din țigla respectivă, a adresat cerere către Societatea cu Răspundere Limitată „Enterprise Business Consulting”, Expert Tehnic - Scamina Raisa, în baza Certificatului de atestare eliberat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcției al RM și au solicitat efectuarea unei expertize în vederea evaluării prejudiciului cauzat bunului imobil situat pe adresa: xxxxxx, în urma inundației de pe acoperiș.

A remarcat faptul că, în urma examinării de către expert la fața locului a învelișului acoperișului, a fost stabilit că o mare parte din suprafața țiglei este schimbată la culoare prin înnegrire, iar la unele elemente din țiglă se observau fisuri perpendicular direcției de scurgere. La o forțare ușoară cu mâna, țigla se rupea, aceste defecte fiind în contradicție totală cu prevederile ofertei comerciale a producătorului de țiglă. În rezultatul ploilor s-a produs inundația casei, iar surse financiare pentru schimbarea urgentă a acoperișului, reclamanții nu au. În consecință, respectivul bun imobil, care urma a fi locuința de bază a familiei, deja timp de 9 ani nu poate fi finisată și dată în exploatare, aceasta din an în an deteriorându-se tot mai mult.

Pornind de la concluziile redată în raportul de expertiză nr. 054/17 din 28 noiembrie 2017, unde sînt explicate în detaliu caracteristicile bunurilor procurate de la SA „Anghelina”, precum că țigla din polimer nisipos se deteriorează din cauza razelor solare ultraviolete și a frigului, în mod avansat în partea de sud a acoperișului, la atingerea mâinii chiar ușor se macină, respectivul proces nefiind observat la momentul procurării sau instalării ci după o perioadă de 5 ani, au considerat că pârâtul a vândut bunuri cu vicii ascunse, ceea ce contravine în mod cert prevederilor art.763 Codul civil, care reflectă obligațiunea vînzătorului de a preda bunul către cumpărător fără vicii materiale, mai ales dacă s-a convenit asupra caracteristicilor pe care bunul trebuie să le dețină pentru o bună folosire.

Astfel, prin neglijența valabilității acestor prevederi, le-au fost încălcate drepturile de garanție, or, la procurarea țiglei, soții Cerneavschi, au fost garanțați cu calitate la acoperiș pe un termen de 25 de ani.

Prin urmare, în temeiul celor expuse, au considerat că SA „Anghelina” a provocat atât prejudiciu material, estimat la valoarea de 81 798 de lei, prin vânzarea unor produse cu vicii ascunse de calitate rea, care nu corespund caracteristicilor

pentru care au fost garantați, cât și prejudiciu moral prin acțiunile sale ilicite, întregii familii reclamantilor, fiindu-le încălcate drepturile esențiale pentru existența fizică, pentru dezvoltarea materială și intelectuală, precum și dreptul la proprietate privată, garantate prin Constituția Republicii Moldova și Tratatul Internațional.

Au solicitat Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi admiterea acțiunii, încasarea de la SA „Anghelina” în beneficiul lor suma de 81 798 de lei cu titlu de prejudiciu material, obligarea SA „Anghelina” de a suporta cheltuielile de demontare a materialelor existente și reinstalarea acoperișului casei din xxxxx încasarea de la SA „Anghelina” în beneficiul lor a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi și a fost încasată de la SA „Anghelina” în beneficiul Aureliei Cerneavschi și Vadim Cerneavschi suma de 39045 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de efectuare a expertizei în sumă de 2000 de lei. A fost încasată de la SA „Anghelina” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1271,35 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 10 decembrie 2020 și 09 martie 2021, SA „Anghelina” reprezentată de avocatul Eduard Platon a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 31 decembrie 2020 și 15 martie 2021 Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost primite spre examinare cererile de apel declarate de către Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan și de către SA „Anghelina”, reprezentat de avocatul Eduard Platon și a fost intentată procedura în apel, fiind stabilită examinarea apelurilor pentru data de 22 iunie 2021, ora 14.00.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SA „Anghelina”, reprezentat de avocatul Eduard Platon, a fost casată hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

La 18 august 2021 Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, atât hotărârea primei instanțe, cât și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate și contradictorii, iar aprecierea probelor de către instanțele judecătorești a fost arbitrară, motiv din care urmează a fi casate.

A menționat că instanța de apel a examinat superficial cauza, examinând doar apelul declarat de SA „Anghelina”, fiind omisă examinarea apelului declarat de

Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi. Astfel, în ședința de judecată din 22 iunie 2021 instanța de apel a examinat doar apelul declarat de SA „Anghelina”, fără audierea explicațiilor părților referitor la apelul declarat de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi. La fel, și la pronunțarea dispozitivului deciziei instanța de apel s-a expus doar referitor la admiterea apelului declarat de SA „Anghelina”.

De asemenea, au menționat că prima instanță a emis o hotărâre nemotivată și contradictorie în partea pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

La 20 septembrie 2021, în adresa SA „Anghelina” și Agenției pentru Protecția Consumatorilor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 34, vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost comunicată părților la 09 septembrie 2021, iar la 18 august 2021, prin intermediul oficiului poștal Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan au declarat recurs (f. d. 20, 23, vol. II).

Astfel, recurenții au declarat recursul în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi înaintând acțiune în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Anghelina” au solicitat încasarea de la SA „Anghelina” în beneficiul lor suma de 81 798 de lei cu titlu de prejudiciul material, a sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral, obligarea SA „Anghelina” de a suporta cheltuielile de demontare a materialelor existente și reinstalare a acoperișului casei din or. xxxxx, precum și încasarea de la SA „Anghelina” în beneficiul lor a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 03 decembrie 2020 a admis parțial acțiunea depusă de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi cu încasarea de la SA „Anghelina” în beneficiul Aureliei Cerneavschi și Vadim Cerneavschi a sumei de 39045 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei și în beneficiul statului a fost încasată taxa de stat în mărime de 1271,35 de lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Hotărârea primei instanțe din 03 decembrie 2020 a fost contestată cu apel la 10 decembrie 2020 de către SA „Anghelina” și la 31 decembrie 2020 de către Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi.

Prin încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost primite spre examinare cererile de apel declarate de Aurelia Cerneavschi și de către Vadim Cerneavschi, reprezentate de avocatul Marina Frecauțan și de către SA „Anghelina”, a fost intentată procedura de apel și a fost stabilită examinarea apelurilor pentru data de 22 iunie 2021, ora 14.00.

Prin decizia din 22 iunie 2021 Curtea de Apel Chișinău a admis apelul declarat de SA „Anghelina”, a casat hotărârea din 03 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a emis o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii depuse de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs constată că, contrar acestor prevederi, instanța de apel primind spre examinare prin încheierea din 23 martie 2021 cererile de apel declarate de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan și de către SA „Anghelina”, reprezentați de avocatul Eduard Platon, a examinat doar apelul declarat de SA „Anghelina” și a omis să se pronunțe în privința apelului declarat de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, fapt care constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, unul din principiile procesului echitabil, rezultând din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, este contradictorialitatea între părțile, care sunt parte a procesului. Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat, procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, în fond, posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că, fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și a le discuta.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

Prin urmare, în condițiile în care instanța de apel nu a examinat apelul declarat de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, aceștia au fost privați de dreptul de a fi auziți la examinarea cauzei în ordine de apel, instanța de recurs conchide că nu constituie decât o îngrădire a dreptului acestora de a beneficia de un proces echitabil, cu respectarea principiilor procesului civil reglementate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Astfel, din considerentele menționate și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să verifice și circumstanțele cauzei în partea ce țin de argumentele invocate de recurenți, probele, obiecțiile acestora în raport cu pretențiile și obiecțiile părții oponente, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 CEDO. Procesul echitabil presupune asigurarea, garantarea și respectarea principiilor contradictorialității, egalității armelor în proces.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi, reprezentați de avocatul Marina Frecauțan.

Se casează decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Aurelia Cerneavschi și Vadim Cerneavschi împotriva Societății pe Acțiuni „Anghelina”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la repararea prejudiciului material și moral, obligarea de a suporta cheltuieli de montare/demontare a acoperișului și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru